

Τασούλα Καραγεωργίου
«Από τη Σαπφώ στην Ήρινα»¹

Είναι για μένα μεγάλη τιμή να έχω την κεντρική ομιλία σε μίαν εκδήλωση διαμαρτυρίας για τη φρικτή βία την οποία υφίστανται ανυπεράσπιστες γυναίκες στο Μεξικό, στη Λατινική Αμερική αλλά και σε όλο τον κόσμο και παράλληλα να επιχειρήσω ώστε η ομιλία μου αυτή να στείλει με τη ζωοδότειρα αύρα του Αιγαίου από τα βάθη του χρόνου στα πέρατα της γης δύο έξοχα παραδείγματα γυναικείας αντίστασης που στηρίχθηκε στη μαγική δύναμη του ποιητικού λόγου και εμπιστεύθηκε τις ακατάλυτες ποιότητες ενός πολιτισμού της καθημερινής ζωής.

Γνωστότερη από τις δύο η Σαπφώ έρχεται από την αρχαϊκή εποχή (τέλη του 7^{ου} αι.π.Χ.-αρχές του 6^{ου} αι. π.Χ.) κομίζοντας το πάθος μιας φλογερής γυναικείας ιδιοσυγκρασίας και την αυτοπεποίθηση μιας ποιητικής ιδιοφυΐας και αποτολμά μια ανατροπή -τομή τόσο στον χώρο της παγκόσμιας ποίησης όσο και στο αξιακό σύστημα του ηρωικού ιδεώδους της ομηρικής εποχής.

Στους πρώτους στίχους του αποσπάσματος 195 η Σαπφώ αναζητώντας τι είναι άριστον και κάλλιστον στη μέλαινα γη, στέκεται σθεναρά με το λυρικό της εγώ απέναντι στον κόσμο και αντιπροτείνει στις καθιερωμένες περί ηρωικού ιδεώδους αξίες τις συνδεδεμένες με την βία του πολέμου τον σεβασμό των επιλογών που κάνει το άτομο με οδηγό την αγάπη:

*οἱ μὲν ἰππήων στρότον οἱ δὲ πέσδων
οἱ δὲ νάων φαῖσ' ἐπ[ί] γᾶν μέλαι[ν]αν
ἔ]μμεναι κάλλιστον, ἔγω δὲ κῆν' ὄτ
τω τις ἔραται·
Ἄλλοι λένε το ἰππικό πως εἶναι το πιο ὄμορφο
πάνω στη μαύρη γη, ἄλλοι το πεζικό
καὶ ἄλλοι τα καράβια· ἐγὼ ὅμως λέω πιο ὄμορφο
εκείνο που ἀγαπάμε*

(μετάφρ. Τασούλα Καραγεωργίου)²

Η τοποθέτηση του σαπφικού ὄττω τις ἔραται· στον χώρο του υπέρτατου αγαθού όσο και αν φαίνεται σήμερα ίσως αυτονόητη, είναι για την αρχαϊκή εποχή μια αληθινή επανάσταση καθώς εγκαινιάζει την ανοχή απέναντι στις ατομικές επιλογές και παράλληλα θέτει την αγάπη σε βαθμίδα υψηλότερη από την αριστεία στο πεδίο της μάχης.

Η Σαπφώ επανέρχεται στους καταληκτικούς στίχους του αποσπάσματος για να επισφραγίσει την επιλογή της με την εξαίσια μνημονική ανάκληση της φίλης της Ανακτορίας που έχει πια ξενιτευθεί και έχει φύγει από τη Μυτιλήνη.

Διαβάζω σε δική μου μετάφραση:

έτσι και τώρα φέρνει ξαφνικά

---

¹ Ομιλία που εκφωνήθηκε την 13^η Μαρτίου 2014 στο Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης «Γυναικεία Κραυγή», το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Ινστιτούτο Θεοβάντες της Αθήνας με την οργανωτική πρωτοβουλία της μεταφράστριας Έλενας Σταγγουράκη, εκπροσώπου του Διεθνούς Κινήματος Ποιητριών (MPI) στην Ελλάδα, και με τη συμμετοχή του περιοδικού *Poeticanet*.

² Βλ. Σαπφώ, *Ποιήματα, επιλογή- μετάφραση –σχόλια*: Τασούλα Καραγεωργίου, Γαβριηλίδης 2009, σ. 17.(Οι λες οι παρατιθέμενες μεταφράσεις της Σαπφώς προέρχονται από την ως άνω έκδοση).

στη θύμησή μου την Ανακτορία, που 'χει φύγει πια·

εκείνης θα 'θελα να δω ξανά το εράσμιο βήμα,
του λαμπερού προσώπου της το εξαίσιο φέγγος
παρά τα όπλα των Λυδών και τους στρατιώτες πάνοπλους
μες στο πεδίο της μάχης.³

Η Σαπφώ διαμορφώνει ένα κόσμο ο οποίος καταφάσκει στον έρωτα και αντιπαρατίθεται στη βία εισάγοντας μια ηθική του συναισθήματος που οι ποιητές του καταξιώνουν την ανθρώπινη ζωή. Είναι ένας κόσμος που αποστρέφεται τον επιδεικτικό πλουτισμό, την τρυφή και την αλαζονεία τού φαίνεσθαι:

ὁ πλοῦτος ἄνευ ἀρέτας οὐκ ἀσίνης πάροικος [Τα πλούτη χωρίς αρετή είναι κακοί γειτόνοι] επισημαίνει στο απόσπασμα 148.

Αλλά και στο περίφημο τραγούδι της Ξενιτεμένης Αριγνώτας, που έφυγε πια από τη Μυτιλήνη και μετανάστευσε στη χώρα των Λυδών, αποτυπώνεται με τη δημιουργία μιας έξοχης λυρικής μεταφοράς (της ροδοδάκτυλης σελήνης που με το φως της θαμπώνει τ' αστέρια), η συνείδηση της πολιτισμικής υπεροχής της εκλεπτυσμένης κοινωνίας της Λέσβου έναντι της τρυφηλής αλλά αντιπνευματικής των Λυδών:

από τις μακρινές τις Σάρδεις
σ' εμάς συνέχεια η σκέψη της γυρίζει
τότε που ζούσαμε μαζί, κι άκουγε μαγεμένη
η Αριγνώτα τα τραγούδια σου
και σ' έβλεπε σα να 'σουνα θεά·

τώρα μες στις Λυδές γυναίκες ξεχωρίζει
καθώς όταν ο ήλιος έχει πια βασιλέψει
κι η σελήνη ροδόχροη κρύβει τ' άλλα τ' αστέρια
και ρίχνει το φως της πέρα
σε πελάγη αλμυρά και στη γη την πολύανθη

και χύνεται παντού γλυκιά δροσιά
και θάλλουν ρόδα, άνηθα χλωρά
κι ολάνθιστα τριφύλλια·

κι αυτή, καθώς αναθυμάται την Ατθίδα της,
όλο στριφογυρίζει και την καρδιά της τη λεπτή
τη σιγοκαίει ο πόθος
και με φωνή μεγάλη μάς καλεί κοντά της·
μα η νύχτα ευθύς το κάλεσμά της παίρνει
και σαν τραγούδι μυστικό στα κύματα το στέλνει...⁴

---

³ ό.π. σ.17.

⁴ ό.π. σ.37.

Και στο τρυφερό τραγούδι της Σαπφώς για την κόρη της Κλειΐδα, το κοριτσάκι έχει μαλαματένια λουλουδάκια στη μορφή μη ανταλλάξιμα ούτε με όλη τη χλιδή της ισχυρής γειτονικής Λυδίας:

*ἔστι μοι κάλα πάις χρυσοίοισιν ἀνθέμοισιν
ἐμφέρην ἔχοισα μόρφαν Κλείς ἀγαπάτα,
ἀντι τᾶς ἔγωϋδὲ Λυδίαν παῖσαν οὐδ' ἐράνναν ...*

όμορφο κοριτσάκι που 'χω εγώ...
το προσωπάκι του μαλαματένιο λουλουδάκι
Α, την καλή μου την Κλειΐδα εγώ
μ' όλα τα πλούτη των Λυδών δεν την αλλάζω.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στον κόσμο αξιών της Σαπφώς υπερτερεί πάντα το κάλλος, σωματικό και ψυχικό, κατά την αναμέτρησή του με τα απαστράπτοντα πλούτη.

Αγαπητοί φίλοι,

Ίσως ο σύγχρονος άνθρωπος δεν μπορεί να αντιληφθεί το πρωτοποριακό βήμα που κάνει η ποίηση αυτή,

- ❖ όταν περί τα τέλη του 7^{ου} αι. π. Χ. απομακρύνεται από τα πεδία των μαχών για να θέσει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός της το ανθρώπινο πρόσωπο και τα περίπλοκα συναισθήματά του,
- ❖ όταν περιγράφει την ψυχοπαθολογία του έρωτα με όλες τις χαρακτηριστικές λεπτομέρειες (α, πώς σπαράζει τώρα μέσα στα στήθια μου η καρδιά/κοιτάζω προς το μέρος σου κλεφτά/κι ευθύς μου κόβεται η μιλιά//η γλώσσα μου παγώνει. αρχίζει να με καίει μια φωτιά/τα μάτια μου δεν βλέπουν /τ' αυτιά μου δεν ακούνε πια//το σώμα μου όλο ιδρώνει/ριγώ και τρέμω σύγκορμη/το χρώμα από το πρόσωπό μου χάνω /και νιώθω πως κοντεύω να πεθάνω)⁵
- ❖ όταν χωρίς συστολή εκθέτει στον αναγνώστη της τα ερωτικά βάσανα του ποιητικού εγώ:

*Ἔρος δηϋτέ μ' ὁ λυσιμέλης δόνει,
γλυκύπικρον ἀμάχανον ὄρπετον*

Πάλι ο έρωτας που τα γόνατα λύνει
πάλι εμένα τραντάζει
γλυκόπικρο ερπετό ακαταμάχητο⁶

- ❖ όταν στα εξαίσια επιθαλάμια υμνεί το νεανικό κάλλος παρομοιάζοντας τη νύφη με αστέρι (ἀστέρων πάντων ὁ κάλλιστος, «Απ' όλα τ' άστρα τ' ουρανού εσύ 'σαι το ομορφότερο») και τον γαμπρό με λυγερό κλαράκι (Γαμπρέ

---

⁵ ό.π. σ.21

⁶ ό.π. σ.63.

μου, /άχ, πώς να σε πω πιο άξια σου, καλέ μου; /Μου μοιάζεις περισσότερο/ μέ λιγερό κλαράκι⁷)

- ❖ ενώ παράλληλα δεν παραλείπει να επισημάνει το εφήμερο μιας χωρίς ψυχικό υπόβαθρο ομορφιάς:

ὁ μὲν γὰρ κάλος ὅσον ἴδην πέλεται <κάλος>, ὁ δὲ κάγαθος αὐτικά καὶ κάλος ἔσσεται. (απόσπ. 50)

ὁ ὀμορφος εἶν' ὀμορφος ὅσον καιρό τον βλέπεις
μα ὁ καλός εἶν' ὀμορφος καὶ τώρα καὶ για πάντα⁸

Η ποιητική τέχνη της Σαπφώς παρεμβαίνει και στο παραδοσιακό θέμα της παρομοίωσης της ανύπαντρης κόρης με το ώριμο μήλο μετατρέποντας ένα στοιχείο υστέρησης –την προχωρημένη ηλικία– σε έξοχο έπαινο για το ανύπαντρο κορίτσι:

οἶον τὸ γλυκύμαλον ἐρεύθεται ἄκρω ἐπ' ὕσδωι,
ἄκρον ἐπ' ἀκροτάτῳ, λελάθοντο δὲ μαλοδρόπῃες,
οὐ μὰν ἐκλελάθοντ', ἀλλ' οὐκ ἐδύναντ' ἐπίκεσθαι

ὅπως το μήλο το γλυκό
που ωρίμασε ψηλά στην άκρη του κλαδιού
-ψηλά ψηλά στην άκρη-
κι αυτοί που κόψανε τα μήλα δεν το πρόσεξαν
-όχι πως δεν το πρόσεξαν·
μονάχα δεν μπορούσαν να το φτάσουν...⁹

Δεν παραλείπει δε, όπως εμφανίζεται από τη χαρακτηριστική παρομοίωση ενός σπαραγμένου στίχου, να διαμαρτυρηθεί για την βίαιη ερωτική συμπεριφορά:

οἶαν τὰν ὑάκινθον ἐν ὄρεσι ποίμενες ἄνδρες
πόσσι καταστεῖβοισι, χάμαι δέ τε πόρφυρον ἄνθος ...

σαν το κρινάκι του βουνού
που το ἔλιωσαν τα πόδια των βοσκών
και κείται κατάχαμα το πορφυρό του άνθος...¹⁰

Αγαπητοί φίλοι,

Πολύ λιγότερο γνωστή από τη Σαπφώ, τρεις αιώνες αργότερα, τον 4^ο αι. π.Χ., ζει στη μικρή Τήλο, η Ηρίνα μια μικρή τραγουδίστρα που ωστόσο άφησε ανεξίτηλα ίχνη στην ποιητική μνήμη της μετακλασικής εποχής και της ύστερης

⁷ ό.π. σ.51.

⁸ ό.π. σ.29.

⁹ ό.π. σ.43.

¹⁰ ό.π. σ.45.

αρχαιότητας και σταδιακά μετατράπηκε σε θρύλο συνώνυμο της ποιητικής αθωότητας.

Η Ήρινα πρόλαβε να κερδίσει την υστεροφημία συνθέτοντας στη διάρκεια της μικρής της ζωής –πέθανε στα δεκαεννιά της χρόνια– την *Ηλακάτη*, ποίημα μόλις τριακοσίων στίχων –σπαρακτικό θρήνο για τη φίλη της Βαυκίδα, που πέθανε νεόνυμφη, κι αυτή στα δεκαεννιά της χρόνια– και τρία όλα κι όλα επιγράμματα που διέσωσε ή *Παλατινή Ανθολογία* –τα δύο από αυτά επίσης θρηνητικά επιτύμβια για τη Βαυκίδα.

Η Ήρινα είναι ίσως η πρώτη ποιήτρια που διεκδικεί το δικαίωμα στην ποιητική δημιουργία υπερβαίνοντας τη μητρική απαγόρευση και αρνούμενη τη συμβατικότητα του ρόλου της μικρής υφάντρας. Την πληροφορία, από τις ελάχιστες που έχουμε για τη ζωή της, αντλούμε από ανώνυμο επιγραμματοποιό της *Παλατινής Ανθολογίας* (Π.Α.,9.190), θερμό θαυμαστή του έργου της:

Ένα κεράκι λέσβιο της Ήριννας το έργο,
μικρό πολύ, μα το 'πλασε το μέλι των Μουσών.

Τριακόσιοι μόνο οι στίχοι της, μα σαν του Ομήρου αξίζουν
κι αν είναι στίχοι κοριτσιού στα δεκαεννιά του χρόνια·
κι αν από φόβο για τη μάνα δούλευε
στον αργαλειό ή στ' αδράχτι,
κρυφά η μέσα της ψυχή θεράπευε την τέχνη.
Κι αν είναι ή Σαπφώ καλύτερη στα μελικά τραγούδια
στους εξαμέτρους η Ήρινα την έχει ξεπεράσει.¹¹

Αυτή η υπερβολή στον έπαινο σχετίζεται με την σύγχυση που επικρατούσε κατά την ύστερη αρχαιότητα και ήθελε την Ήρινα ομόχρονη και φίλη της Σαπφώς. Μια σύγχυση που διαλύεται με μια βαθύτερη προσέγγιση στο έργο των δύο ποιητριών, που ούτε γλωσσικά συγγενεύουν (στην αιολική διάλεκτο έγραψε η Σαπφώ, στην δωρική η Ήρινα) ούτε ως προς την ποιητική τους ιδιοσυγκρασία. Ένας φλογερός κατά κανόνα ανεκπλήρωτος ερωτικός πόθος πυρπολεί το εξαίσιο σαπφικό έργο, το οποίο έρχεται από το τέλος της αρχαϊκής εποχής. Αντίθετα στο έργο της Ήριννας κυριαρχεί η χαμηλής έντασης αλλά μακράς διάρκειας θαλπωρή της αγάπης. Αυτής που συντηρεί θερμά τα χνάρια στην καρδιά και που ευδοκίμει σε κλίμα ποιητικό απόλυτα εναρμονισμένο με της τροφή της τέχνης προς την καθημερινότητα την εποχή του 4^{ου} αι.π.Χ.

Τα άλλα στοιχεία για τη ζωή της –αυτά όμως με έμμεσο τρόπο– αντλούνται από τους σπαραγμένους στίχους της *Ηλακάτης*, οι οποίοι αποκατεστημένοι από τον Bowra συνολικά συνιστούν μια βιογραφία της Βαυκίδας, της αγαπημένης φίλης των παιδικών χρόνων. Εδώ αναδύεται μια ειδυλλιακή μέσα στην απλότητά της ζωή με την νοσταλγική αναφορά στα κοριτσιίστικα παιχνίδια: στη *χελιχελώνη*, στις κερένιες κούκλες, τις *δαγύδες*, που όπως και σήμερα και όπως

---

¹¹ Βλ. *Ηρινα, Ηλακάτη, Σπαράγματα και Επιγράμματα*, Εισαγωγή-Μετάφραση –Σχόλια: Τασούλα Καραγεωργίου, Γαβριηλίδης 2013, σ. 61.

πάντα τις έντυναν νύφες, στο φόβητρο της Μορμώς και στα παιδικά δρώμενα τα αντίστοιχα με τα σημερινά των κοριτσιών που καθώς ξέρουμε παίζουν και σήμερα όπως τότε τις κυρίες.

Στην Ήρινα λοιπόν οφείλουμε την αναβίωση ενός χαρούμενου κοριτσιώτικου κόσμου –είναι μοναδική περίπτωση μέσα στην αρχαία γραμματεία– που αποπνέει την ευγένεια και το ήθος του αιγαιακού πολιτισμού, ο οποίος φαίνεται ότι συνολικά και τηρουμένων πάντα των αναλογιών έδινε τη δυνατότητα στις γυναίκες να συμμετάσχουν στη χαρά της ζωής.

Διαβάζω σε δική μου μετάφραση τους σωζομένους στίχους της *Ηλακάτης*, όπου παρακολουθούμε τις ξένοιαστες αυτές μνήμες να διαλύονται σταδιακά μέσα στην βαθιά οδύνη για τον πρόωρο θάνατο της Βαυκίδας:

«Από τ' άσπρα σου τ' άλογα πήδηξες με άλμα τρελό
μες στο κύμα της θάλασσας τ' άπειρο», «Σ' έπιασα! »,
δυνατά σου φωνάζω, Βαυκίδα μου.

[ήμουν η μάνα εγώ του παιχνιδιού] και συ ήσουν η χελώνα
που πάνω-κάτω πήγαινες πηδώντας στο χορτάρι της μεγάλης μας αυλής.
Για όλα αυτά, καημένη μου Βαυκίδα, βαριά στενάζω και θρηνώ
γιατί μες στην καρδιά τα χνάρια τους ζεστά βρίσκονται ακόμα·
όμως εκείνα που μας έδιναν χαρά, όλα έχουν γίνει στάχτη.

κοριτσάκια μικρά, σαν τις νύφες ντυμένα,
στους θαλάμους μας παίζαμε ξένοιαστα
τις κερένιες μας κούκλες κρατώντας
και νωρίς το πρωί είχεν έρθει η μάνα
το μαλλί να μοιράσει στις πιστές υπηρέτριες
κι από σένα ζητούσε μαζί της να φτιάξεις το αλίπαστο κρέας.

Α, τι φόβο, μικρές όταν ήμαστε, η Μορμώ μάς γεννούσε
περπατούσε στα τέσσερα, είχε αυτιά στο κεφάλι μεγάλα
και συνέχεια τη μια τρομερή με την άλλη της άλλαζε όψη.

Μα σε κλίνη ανδρός μόλις βρέθηκες,
τα λησμόνησες όλα που άκουγες τότε, παιδάκι μικρό,
κουρνιασμένο στον κόρφο της μάνας του·
Αχ, Βαυκίδα, καλή μου, τη λήθη
η θεά Αφροδίτη κρυφά στην καρδιά σου είχε βάλει.

Μα πικρά τώρα κλαίοντας την κηδεία σου αφήνω·
δεν βαστάνε τα πόδια μου νά 'βγω έξω απ' το σπίτι,
δεν αντέχω στο φως το δικό σου το σώμα νεκρό ν' αντικρύσω
ούτε δύναμαι πια να θρηνώ με λυτά τα μαλλιά μου·

ολοπόρφυρο πένθος μού σκίζει τα μάγουλα...¹²

Αγαπητοί φίλοι,

Ο τίτλος του έργου *Ηλακάτη* (ρόκα, δηλαδή) από το οποίο σώζονται οι παραπάνω σπαραγμένοι στίχοι είναι η έμπρακτη απόδειξη ότι η Ήρινα υπερέβη την απαγόρευση καταθέτοντας για την αγαπημένη φίλη ένα είδος βιογραφικού θρήνου της τιμώμενης νεκρής, μελαγχολικά οικείου σε μας τους νεοέλληνες και από τα σπαρακτικά μοιρολόγια της Μάνης.

Αποδεικνύει ακόμα ότι γυναίκες, γνωστές και άγνωστες, σε όλες τις εποχές και σε όλους τους τόπους σκυμμένες πάνω στον αργαλειό ή σε άλλα έργα καθημερινής ενασχόλησης πλαισίωναν και πλαισιώνουν πάντα την τέχνη ή την εργασία τους με τραγούδια που επιχειρούν να αγγίξουν τον ουρανό της ποιητικής δημιουργίας για να αρθούν πάνω από την σκληρή πραγματικότητα και τα βάσανα που αυτή επιφυλάσσει στις ανυπεράσπιστες υπάρξεις.

Αγαπητοί φίλοι,

Κλείνοντας θα ήθελα στις βασανισμένες φτωχές γυναίκες τις οποίες σήμερα τιμάμε και με σεβασμό στεκόμαστε μπροστά στο δράμα τους, να αφιερώσω, μιας και βρίσκομαι μέσα στο κλίμα της αρχαίας ποίησης, τη μετάφραση ενός λαϊκού τραγουδιού της αρχαιότητας, το οποίο με δικαιοσύνη αποδίδει στο γυναικείο φύλο το μερίδιο που δικαιούται στον ουρανό, στη γη και στη θάλασσα:

Απ' τα ουράνια ελάτε, θεές,
και μαζί μου υμνήσετε
των θεών την Μητέρα
που μας ήρθε εδώ
αφού πρώτα πλανήθηκε
στα βουνά και στα δάση.

Μόλις είδε ο Ζευς βασιλιάς
των θεών την Μητέρα
τον κεραυνό του ετόξευε
τα τύμπανά του επήρε
τις πέτρες εκσφενδόνισε
τα τύμπανά του επήρε.
–Γύρισε μάνα στους θεούς
και μην πλανιέσαι στα όρη
έχουν λιοντάρια φοβερά
και άγριους λύκους άσπρους

–Δεν θα πάω εγώ στους θεούς

---

¹² Βλ. *Ήρινα, Ηλακάτη, Σπαράγματα και Επιγράμματα*, Εισαγωγή-Μετάφραση –Σχόλια: Τασούλα Καραγεωργίου, Γαβριηλίδης 2013.

τα μερίδια μου αν δεν πάρω,
του ουρανού το μισό
και της γης το μισό
και το τρίτο της θάλασσας·
μόνο τότε θα πάω.

Χαίρε, μεγάλη βασίλισσα
Μάνα του Ολύμπου.¹³

---

¹³ βλ. στην έκδοση D. L. Page, *Lyrical, Graeca Selecta: Fragmenta Aepota*, 464: [ ]ς θεαί, /δεῦρ' ἔλθετ' ἀπ' ὠρανῶ /καί μοι συναείσατε /τὰν Ματέρα τῶν θεῶν, /ὡς ἦλθε πλανωμένα /κατ' ὦρα καὶ νάπας /ἴσσυρου [.]τα[.]κομαντ' /κατωρημενατ' φρένας. /ὁ Ζεὺς δ' ἐσιδῶν ἄναξ /τὰν Ματέρα τῶν θεῶν /κεραυνὸν ἔβαλλε, καὶ /τὰ τύμπαν' ἐλάμβανε· /πέτρας διέρησε, καὶ /τὰ τύμπαν' ἐλάμβανε. /Μάτηρ ἄπιθ' εἰς θεοῦς, /καὶ μὴ κατ' ὄρη πλαν[ῶ], /μὴ σ' ἦ χαροποιὸν λέον-/τες ἢ πολιοὶ λύκοι! .../καὶ οὐκ ἄπειμι εἰς θεοῦς, /ἂν μὴ τὰ μέρη λάβω, /τὸ μὲν ἦμισυ οὐρανῶ, /τὸ δ' ἦμισυ γαίας, /πόντω τὸ τρίτον μέρος /χοῦτως ἀπελεύσομαι. // χαῖρ' ὦ μεγάλα ἄνας-/σα Μᾶτερ' Οὐλύμπου.

